

Lijst van publicaties Jan Lucassen

NB Krantenartikelen en niet-wetenschappelijke tijdschriftartikelen zijn niet opgenomen; evenmin herdrukken in readers, noch boekbesprekingen. Herdrukken en vertalingen zijn wel afzonderlijk opgenomen; dit is steeds aangegeven. Door mij geredigeerde boeken met meerdere bijdragen van mijn hand zijn steeds als één nummer geteld.

Chronologisch:

1973

1.

J. Lucassen, R. Penninx, A. Zwinkels, “Trekarbeid van Middellandse Zeegebieden naar West-Europa. Een bibliografisch overzicht I”, in: *Kroniek van Afrika* (1973), pp. 12-38

[voor een herdruk, zie no. 4a]

2.

J. Lucassen, R. Penninx en L. van Velzen, “Trekarbeid van Middellandse Zeegebieden naar West-Europa II. Een bibliografisch overzicht van economische deelstudies”, in: *Idem* 1973, pp. 85-118

[voor een herdruk, zie no. 4b]

3.

J. Lucassen, R. Penninx, L. van Velzen en A. Zwinkels, “Trekarbeid van Middellandse Zeelanden naar West-Europa III. Trekarbeiders en hun verblijf in Europa, een bibliografisch overzicht”, in: *Idem* 1973, pp. 190-235

[voor een herdruk, zie no. 4c]

1974

4.

Jan Lucassen, Rinus Penninx, Leo van Velzen en Ap Zwinkels, *Trekarbeid van de Middellandse Zeegebieden naar West-Europa. Een bibliografisch overzicht* (Nijmegen, 1974)

Hierin:

4a. J. Lucassen, R. Penninx en A. Zwinkels, “Trekarbeid van Middellandse Zeegebieden naar West-Europa. Een bibliografisch overzicht I”, pp. 7-35

4b. J. Lucassen, R. Penninx en L. van Velzen, “Trekarbeid van Middellandse Zeegebieden naar West-Europa II. Een bibliografisch overzicht van economische deelstudies”, pp. 36-69

4c. J. Lucassen, R. Penninx, L. van Velzen en A. Zwinkels, “Trekarbeid van Middellandse Zeelanden naar West-Europa III. Trekarbeiders en hun verblijf in Europa, een bibliografisch overzicht”, pp. 70-119

[SUN, 119 blz.; vermeerderde herdruk van nos. 1-3]

1976

5.

J. Lucassen en Th. van Tijn, "Nogmaals: sociale stratificatie", in: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis* 2 (1976), pp. 74-91

6.

J. Lucassen en Th. van Tijn, "Naschrift", in: *Idem* 2 (1976), pp. 187-189

7.

J.P.A. van den Dam en J.M.W.G. Lucassen, *H.H.J. Maas, 1877 - 1958. Onderwijsman, literator en journalist* (Tilburg, 1976)

[*Bijdragen tot de Geschiedenis van het Zuiden van Nederland* XXXVII; 31 + 174 blz.]

1977

8.

J. Lucassen, "Zeevarenden", in: *Maritieme Geschiedenis der Nederlanden, deel 2, Zeventiende eeuw, van 1585 tot ca. 1680* (Bussum, 1977), pp. 126-158 en 362-364

9.

E.J. Fischer, J. Lucassen en R. de Peuter, *Bronnen voor de negentiende eeuwse geschiedenis van Borne, waarbij een beschrijving van het 19e eeuwse gemeentearchief* (Utrecht, 1977)

[gestencilled, Instituut voor geschiedenis, VI+19 blz.]

1978

10.

J. Lucassen en G. Trienekens, "Om de plaats in de kerk. Een onderzoek naar maatschappelijke ongelijkheid, voornamelijk in de negentiende eeuw", in: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis* 4 (1978), pp. 239-304

1980

11.

J.R. Bruijn en J. Lucassen (eds.), *Op de schepen der Oost-Indische Compagnie. Vijf artikelen van J. de Hullu, ingeleid, bewerkt en voorzien van een studie over de werkgelegenheid bij de VOC* (Groningen, 1980)

[*Historische Studies Instituut voor Geschiedenis der Rijksuniversiteit Utrecht* XLI; 174 blz.]

1981

12.

J. Lucassen, "Trekarbeid naar Nederland, 1600-1800", in: *Conferentie Maatschappijgeschiedenis 1981. Papers over de relatie pre-moderne industrialisering-maatschappij* (Rotterdam, 1981), pp. 85-109

[Conferentiebundels, gestencilled; zie ook no. 13]

1982

13.

J. Lucassen, "Beschouwingen over seizoengebonden trekarbeid naar het westen van Nederland, ca. 1600 - ca. 1800", in: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis* 8 (1982), pp. 327-358

[sterk gewijzigde versie van no. 12]

1983

14.

M. Boot, P. Lourens en J. Lucassen, "A linguistic preprocessor for record linkage in socio-economic historical research", in: *Computers and the Humanities* 17 (1983), pp. 45-64

15.

J. Lucassen, J. en L.J. Lucassen, "Marskramers uit Meijel en omgeving. De 'Teuten', 1750-1830", in: *Medelo* 2 (1983), pp. 50-59

16.

Lucassen en L.J. Lucassen, "De arbeiders aan het Grand Canal du Nord, het traject Weert-Meijel-Venlo in 1809/1810", in: *Idem* 2 (1983), pp. 41-49

17.

J. Lucassen en G. Trienekens, "Ten Geleide", in: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis* 9 (1983), pp. 183-187

[bij het themanummer "Sociaal-historisch voedingsonderzoek"]

1984

18.

J.M.W.G. Lucassen, *Naar de Kusten van de Noordzee. Trekarbeid in Europees perspectief, 1600-1900* (Gouda, 1984)

[diss. Utrecht ; tevens twee - onderling licht - verschillende drukken van de gelijknamige handelseditie in eigen beheer uitgegeven, 407 blz.]

19.

P. Lourens en J. Lucassen, "Mechanisering en arbeidsmarkt in de Groningse steenbakkerijen gedurende de 19e eeuw", in: *Jaarboek voor de Geschiedenis van Bedrijf en Techniek* 1 (1984), pp. 188-215

20.

J. Lucassen, "Vreemdelingen in Nederland, 1550-1950", in: *Tweehonderd jaar Maatschappij tot Nut van 't Algemeen (NCVO-Berichten)* (Edam, 1984), pp. 34-38

[voor een tweede versie, zie no. 22]

21.

K. Davids en J. Lucassen, "Sociale geschiedenis: een momentopname", in: *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis* 10 (1984), pp. 359-367

[tevens register door J. Lucassen, 463-469]

1985

22.

J. Lucassen, "Vreemdelingen in Nederland, 1550-1950", in: *De Gids* 148 (1985), pp. 208-215
[thema-nummer "Het buitenland in het binnenland; tweede versie van no. 20]

23.

J. Lucassen, "Trekarbeid in Drenthe in de negentiende eeuw", in: *Nieuwe Drentse Volksalmanak* 102 (1985), pp. 60-68

24.

Jan Lucassen en Rinus Penninx, *Nieuwkomers. Immigranten en hun nakomelingen in Nederland 1550-1985* (Amsterdam, 1985)

[Meulenhoff Informatief; 176 blz.; voor een tweede, sterk gewijzigde druk zie nos. 63, 77 en 107, en voor een Engelse vertaling zie no. 94]

1986

25.

J. Lucassen en M. Wintle, "International Academic Exchange between the Universities of Hull and Utrecht, 1984/85", in: *Journal of International and Comparative Education* Vol. I No. 3 (December 1986), pp. 793-808

26.

J. Lucassen, "De Peelstaking van 1919 in Helenaveen", in: *Medelo* 4 (1986), pp. 25-56

1987

27.

Jan Lucassen, [*Migrant Labour in Europe 1600-1900. The Drift to the North Sea*](#), (London/Sydney/ Wolfeboro, New Hampshire 1987)

[Croom Helm, 339 blz.; vertaling en bewerking van no. 18]

28.

J. Lucassen, "De Sociale ontwikkeling van Nederland gedurende de laatste twee eeuwen: het historisch onderzoek sinds circa 1970", in: F. van Besouw e.a. (reds.), *Balans en perspectief. Visies op de geschiedwetenschap in Nederland* (Groningen, 1987), pp. 119-146

[voor een Engelse vertaling, zie no. 34]

29.

J. Lucassen, "Migratory labour and the defence of labour interests: Experiences in pre-twentieth century Europe", in: *Geschichte der Arbeiterbewegung ITH-Tagungsberichte*, Band 23 (Wien, 1987), pp. 64-79

[verkorte en verminkte tekst van een lezing, gehouden in Linz 1986]

30.

Jan Lucassen en Piet Lourens, *Lipsker op Groninger tichelwerken. Een geschiedenis van de Groningse steenindustrie met bijzondere nadruk op de Lipper trekarbeiders 1700-1900* (Groningen, 1987)

[Wolters-Noordhoff / Forsten, 170 blz.]

31.

J. Lucassen, "Hannekemaaiersbrieven 1860-1889. Een bijdrage tot de geschiedenis van de arbeidsverhoudingen in de Friese hooibouw", in: *It Beaken* 49 (1987), pp. 200-229

1988

32.

Karel Davids, Jan Lucassen en Jan Luiten van Zanden, *De Nederlandse geschiedenis als afwijking van het algemeen menselijk patroon. Een aanzet tot een programma van samenwerking* (Amsterdam, 1988)

[I.I.S.G., 24 blz.; voor een integrale herdruk -echter zonder de afbeeldingen- zie no. 52]

33.

J. Lucassen, „Quellen zur Geschichte der Wanderungen, vor allem der Wanderarbeit, zwischen Deutschland und den Niederlanden vom 17. bis zum 19. Jahrhundert”, in: E. Hinrichs / H. van Zon (eds.), *Bevölkerungsgeschichte im Vergleich: Studien zu den Niederlanden und Nordwestdeutschland* (Aurich, 1988), pp. 75-89

[Ostfriesische landschaft]

34.

J. Lucassen, "Social Development in the Netherlands in the Nineteenth and Twentieth Centuries: a Review of Historical Research since 1970", in: M. Wintle (ed.), *Modern Dutch Studies; a volume of essays in honour of the retirement of Peter King* (London, 1988), pp. 223-246, 304-314

[Athlone Press; vertaling en bewerking van publikatie no. 28]

35.

K. Davids, J. Lucassen en J.L. van Zanden, "Schaduwboksen van Righart. Over samenwerking van Nederlandsche historici", in: *Spiegel Historiae* (november 1988), pp. 492-493

1989

36.

J. Lucassen, "The standard of Living Debate and Social History: A Comment", in: Peter Scholliers (ed.), *Real Wages in 19th and 20th Century Europe. Historical and comparative Perspectives* (New York / Oxford / Munich, 1989), pp. 101-106

[Berg Publishers]

37.

J. Lucassen, *Tracing the Past. Collections and research in social and economic history: The International Institute of Social History, the Netherlands Economic History Archive and related institutions* (Amsterdam 1989)

[Stichting Beheer IISG, 149 blz.]

38.

J.M.W.G. Lucassen en R.E.M.A. de Peuter, "De bijzondere kollekties van het N.E.H.A.", in: E.J. Fischer e.a. (eds.), *De Vereeniging het Nederlandsch Economisch Historisch Archief 1914-1989* (Amsterdam, 1989), pp. 95-115

[NEHA]

39.

J.L.J.M. van Gerwen en J.M.W.G. Lucassen, "De verbeelding van de economische geschiedenis", in: *Idem*, pp. 117-132

1990

40.

J. Lucassen, "Dutch migration, 1600-1900", in: A. Eiras Roel (red.), *Long Distance Migrations (1500-1900)* (Paris, 1990), pp. 19-44

[uitgave van de Commission Internationale de Démographie Historique, 17e Congrès International des Sciences Historiques, Madrid 1990]

41.

A. Blok, M. Campfens, B. Duijsings en J. Lucassen, "Oude stukken in een nieuw jasje. het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, 1935-1990", *Jaarboek voor het Democratisch Socialisme* 11 (1990), pp. 127-168

[voor een integrale herdruk, zie no. 48]

42.

J. Lucassen, "Albertus Theodorus Hartkamp (1848-1924) en zijn verzamelingen", in: P. Boorsma, *Collectie Hartkamp. Knipsels uit kranten en tijdschriften betreffende de Nederlandse economie en samenleving 1800-1924 (NEHA Inventarisatie Bijzondere Collecties 2)*

(Amsterdam, 1990), pp. xii-xxi

43.

J. Lucassen, "Voorwoord: De bijzondere collecties van het NEHA en hun ontsluiting", in: P. Boorsma, *Nederlandse spotprenten uit de collectie Hartkamp (NEHA Inventarisatie Bijzondere Collecties 1)* (Amsterdam, 1990), pp. vii-viii

1991

44.

J. Lucassen, *Jan, Jan Salie en diens kinderen. Vergelijkend onderzoek naar continuïteit en discontinuïteit in de ontwikkeling van arbeidsverhoudingen* (Amsterdam, 1991)

[Stichting beheer IISG, Amsterdam, 61 pp.; Rede, uitgesproken bij de aanvaarding van het ambt van bijzonder hoogleraar in de Internationale en Comparatieve Sociale Geschiedenis aan de Vrije Universiteit van Amsterdam]

45.

J. Lucassen, *Dutch Long Distance Migration. A Concise History 1600-1900* (Amsterdam, 1991 [Research Papers IISG 3, 52 pp.; ingrijpende herziening van no. 40])

46.

J. Lucassen, "Wetenschappelijk onderzoek", in: E. Fischer / J. Kloosterman / H. Wals (red.), *Vele gezichten. Achter de schermen van het IISG* (Amsterdam, 1991), pp. 109-115.

47.

J. Lucassen, "Trekarbeid in Europa en Europese eenwording. Enige historische opmerkingen", in: W.A.F. Camphuis / C.G.J. Wildeboer Schut (red.), *Europese eenwording in historisch perspectief. Factoren van integratie en desintegratie* (Zaltbommel 1991), pp. 158-173

48.

Blok, A., M. Campfens, B. Duijsings en J. J. Lucassen, *Oude stukken in een nieuw jasje. Het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis, 1935-1990* (Amsterdam, 1991) [44 pp.; herdruk van no. 41]

1992

49.

P. Boorsma / J. Lucassen, *Gids van de collecties van het Nederlandsch Economisch- Historisch Archief te Amsterdam, (NEHA-Series V, no. 6)* (Amsterdam, 1992) [256 pp.]

50.

J. Lucassen, *Gids van de papiergeld-verzameling van het Nederlandsch Economisch-Historisch Archief. Catalogus van de collectie tot ca. 1850, (NEHA Inventarisatie Bijzondere Collecties 5)* (Amsterdam, 1992)

[xxiv + 238 pp.]

51.

J. Lucassen, "Papiergeld bij het NEHA", in: *In Verzekerde Bewaring. Liber amicorum, aangeboden aan J.B.J. Bollerman ter gelegenheid van zijn (uitgestelde) afscheid als voorzitter van het Nederlandsch Economisch-Historisch Archief door bestuur, directie en medewerkers* (Amsterdam, 1992), pp. 59-64

52.

Davids, Karel, Jan Lucassen en Jan Luiten van Zanden, "De Nederlandse geschiedenis als afwijking van het algemeen menselijk patroon. Een aanzet tot een programma van samenwerking", in: Leo Noordegraaf (red.), *Ideeën en ideologieën. Studies over economische en sociale geschiedschrijving in Nederland 1894-1991* (Amsterdam, 1991), pp. 571-589 [Integrale herdruk -echter zonder de afbeeldingen- van no. 32]

53.

J. Lucassen, "Inleiding: een congres en een symposium", in: *Symposium Racisme en de Arbeidsmarkt. IISG september 1991* (Research Papers IISG 3) (Amsterdam, 1992), pp. 5-6

54.

J. Lucassen / R. Penninx, "Nieuwkomers in Nederland vanaf 1945", in: H. Vossen / M. Schwegman / P. Wester, *Vertrouwde patronen, nieuwe dromen. Nederland naar een modern industriële samenleving 1948-1973* (IJsselstein, 1992), pp. 82-88 [gedeeltelijk bewerking van no. 24]

55.

J. Lucassen, *Geschiedenis en dialectologie: het geval Meijel* (Hasselt, 1991)
[*Mededelingen van de Vereniging voor Limburgse Dialect- en Naamkunde* Nr. 62, 18 blz.]

56.

P. Lourens en J. Lucassen, "Marx als Historiker der niederländischen Republik", in: M. van der Linden (Hrsg.), *Die Rezeption der Marxschen Theorie in den Niederlanden* (Trier 1992), pp. 430-454

57.

J. Lucassen, "Het Welvaren van Leiden' (1659-1662): de wording van een economische theorie over gilden en ondernemerschap", in: B. de Vries e.a. (red.), *De Kracht der Zwakken. Studies over arbeid en arbeidersbeweging in het verleden. Opstellen aangeboden aan Theo van Tijn bij zijn afscheid als hoogleraar Economische en Sociale Geschiedenis aan de Rijksuniversiteit Utrecht* (Amsterdam, 1992), pp. 13-48

58.

Jansen P.C., J. Lucassen en F.W.A. van Poppel, "De versteende tuin. Stedelijk land en landelijke steden in Holland, 1850-1990", in: *Holland, regionaal-historisch tijdschrift* 24 (1992), pp. 185-186

[redactionele inleiding bij themanummer "De versteende tuin" 185-297]

1993

59.

J. Lucassen en R. Penninx, "Nieuwkomers in Nederland circa 1600-1945", in: A. Eijnck et al. (red.), *Werken over de grens: 350 jaar geld verdienen in het buitenland* (Assen, 1993), pp. 42-51
[gedeeltelijk bewerking van no. 24; voor de Duitse vertaling zie no. 60]

60.

J. Lucassen und R. Penninx, "'Nieuwkomers' in den Niederlanden zwischen 1600-1945", in: A. Eijnck et al. (red.), *Wanderarbeit jenseits der Grenze: 350 Jahre auf der Suche nach Arbeit in der Fremde* (Assen, 1993), pp. 42-51

[vertaling van no. 59]

61.

Brass, T., M. van der Linden and J. Lucassen (eds.), *Free and Unfree Labour* (Amsterdam, 1993)
[IISH, 50 pp.]

Hierin:

61a. T. Brass, M. van der Linden and J. Lucassen, "Conference on the history of free and unfree labour", pp. 5-6

61b. J. Lucassen, "Free and unfree labour before the twentieth century: a brief overview", pp. 7-18

[voor een herdruk van mijn bijdrage zie no. 95]

62.

J. Lucassen, "De mens in beweging: Europese ontwikkelingen vanaf de Romeinse tijd tot heden", W. Blockmans (ed.), *De wording van Europa 10 De mens in beweging* (Hilversum, 1993), pp. 9-32

[zie ook nos. 71 en 73]

1994

63.

J. Lucassen en R. Penninx, *Nieuwkomers, nakomelingen, Nederlanders. Immigranten in Nederland 1550-1993* (Amsterdam, 1994)

[Het Spinhuis, 237 pp. ; sterk verbeterde en uitgebreide herdruk van no. 24; zie ook hierna nos. 77, 94 en 107]

64.

J. Lucassen, "Joodse Nederlanders 1796-1940: een proces van omgekeerde minderheidsvorming", H. Berg, Th. Wijsenbeek, E. Fischer (refd.), *Venter, fabriqueur, fabrikant. Joodse ondernemers en ondernemingen in Nederland 1796-1940* (Amsterdam, 1994), pp. 32-47

65.

J. Lucassen, "No Golden Age without Migration? The Case of the Dutch Republic in a Comparative Perspective", in: S. Cavaciocchi (ed.), *Le Migrazioni in Europa Secc. XIII-XVIII* (Prato, 1994), pp. 775-797

[Le Monnier; ongeautoriseerde weergave van een congrespaper voor de Venticinquesima Settimana di Studi 3-8 aggio 1993 te Prato; verder in deze congresbundel nog discussiebijdragen op 707-710, 712, 807-809, 811-812, 815-816, 874-875, 907-908]

66.

J. Lucassen en L. Lucassen, "Van incident tot structurele factor: Een historiografisch overzicht van de migratiegeschiedenis in Nederland", in L. Rietbergen, *Migratie en vestiging in Nederland. Bronnenoverzicht en geselecteerde bibliografie* (IISG Werkgroepen = IISG Working papers 25, Amsterdam 1994), pp. 15-29.

[zie ook no. 79]

67.

J. Lucassen, "The Netherlands, the Dutch and Long-Distance Migration, in the Late Sixteenth to Early Nineteenth Centuries", in N. Canny (Ed.), *Europeans on the Move: Studies on European Migration, 1500-1800* (Oxford: Clarendon, 1994), pp. 153-191

68.

J. Lucassen, "Female migrations to Amsterdam. A response to Lotte van de Pol", Els Kloek/ Nicole Teeuwen/ Marijke Huisman (eds.), *Women of the Golden Age. An international debate on women in seventeenth-century Holland, England and Italy*, (Hilversum: Verloren, 1994), pp. 83-86

69.

J. Lucassen, "Het summum van tiers-mondisme", Nico Markus / E. Schwidder (red.), *Dertig jaar tussen stofmappen en kaartenbakken. Herinneringen aan dr. Fritjof Tichelman, hem aangeboden ter gelegenheid van zijn afscheid van het Internationaal Instituut voor Sociale geschiedenis* (Amsterdam, 1994), pp. 57-58

70.

P. Lourens en J. Lucassen, "Ambachtsgilden in Nederland: een eerste inventarisatie" in *NEHA-Jaarboek voor economische, bedrijfs- en techniekgeschiedenis* 57 (1994), pp. 34-62

71

J. Lucassen, "Man on the move: European developments from Roman times to the present", W. Blockmans (ed.), *The Roots of Western Civilization 7 Man on the Move* (Danbury (Connecticut: Sherman Turnpike, 1994), pp. 9-32

[Engelse vertaling van no. 62]

72.

C. Lis, J. Lucassen, H. Soly (eds.), *Before the Unions: Wage earners and collective action in Europe, 1300-1850*, Cambridge 1994, supplement 2 to *International Review of Social History* 39 (1994)

Hierin:

72a. C. Lis, J. Lucassen, H. Soly, "Introduction", pp. 1-10

72b. J. Lucassen, "The Other Proletarians: Seasonal Labourers, Mercenaries and Miners", pp. 171-194

[voor een ongewijzigde herdruk zie no. 76, voor de Russische vertaling no. 93]

73.

J. Lucassen, "De mens in beweging", W. Blockmans (red.), *Europa door de eeuwen heen. Wetenschap, Transport, oorlogen, Sport & spel, Gezondheid en Kunst* (Utrecht/Antwerpen, 1994), pp. 65-88

[Kosmos-Z&K; Herdruk van no. 62]

1995

74.

K. Davids, M. 't Hart, H. Kleijer en J. Lucassen (Red.), *De Republiek tussen zee en vasteland. Buitenlandse invloeden op cultuur; economie en politiek in Nederland 1580-1800* (Leuven-Apeldoorn, 1995)

Hierin:

74a. K. Davids, M. 't Hart, H. Kleijer, J. Lucassen, "Inleiding", pp. 9-22

[Garant, 303 pp.]

75.

Jacques van Gerwen en Jan Lucassen, *Mutual Societies in the Netherlands from the Sixteenth Century to the Present* (Amsterdam, 1995)

[IISH Research Papers 15, 49 pp.]

76.

C. Lis, J. Lucassen, H. Soly (eds.), *Before the Unions: Wage earners and collective action in Europe, 1300-1850* (Cambridge, 1995)

Hierin:

76a. C. Lis, J. Lucassen, H. Soly, "Introduction", pp. 1-10

76b. J. Lucassen, "The Other Proletarians: Seasonal Labourers, Mercenaries and Miners", pp. 171-194

[Cambridge University Press, 195 pp.; Ongewijzigde herdruk van no. 72, voor de Russische vertaling zie no. 93]

77.

J. Lucassen en R. Penninx, *Nieuwkomers, nakomelingen, Nederlanders. Immigranten in Nederland 1550-1993* (Amsterdam, 1995)

[Het Spinhuis, 235 pp. ; 2e (licht verbeterde) druk van no. 63; zie ook hiervoor no. 24 en hierna de nos. 94 en 107]

78.

M. van der Linden and J. Lucassen (Eds.), *Racism and the Labour Market: Historical Studies* (Bern etc., 1995)

Hierin:

78a. Marcel van der Linden and Jan Lucassen, "Introduction", pp. 9-19

[Peter Lang AG, 648 pp.; in collaboration with Dik van Arkel, Els Deslé, Fred Goedbloed, Robert Kloosterman and Kenneth Lunn]

79.

L. Lucassen, J. Lucassen, R. Penninx and W. Willems, "Migration Studies in the Netherlands: A Plea for a Structural and interdisciplinary Approach", in: Nick Jewson (Ed.), *Migration Processes and Ethnic Divisions* (Leicester, 1995), pp. 4-19

[A Joint Publication of the Centre for Urban History and the Ethnicity Research Centre, University of Leicester; NB het tweede deel is gebaseerd op Lucassen en Lucassen, zie no. 66]

80.

J. Lucassen, "Emigration to the Dutch Colonies and the USA", in: Robin Cohen (Ed.), *The Cambridge Survey of World Migration* (Cambridge, 1995) [Section 2 European Colonization and Settlement], pp. 21-27

81. J. Lucassen, "Eurooppalainen matkustaa. Liikenteen kehitys Rooman ajoista nykypäivään", in W. Blockmans (Ed.), *Eurooppa. Eurooppalainen Matkustaa, deel 10 Eurooppalainen matkustaa* (Porvoo, Helsinki en Juva, 1995, pp. 9-32)

[Werner Söderström Osakeyhtiö; Finse vertaling van no. 62, zie ook nos. 71 en 73]

82.

J. Lucassen, "Tijdelijke of permanente vestiging van Duitsers in Holland", *Holland, Regionaal-historisch tijdschrift* 27 (1995), pp. 256-264

83.

K. Davids and J. Lucassen (Eds.), *A miracle mirrored: The Dutch Republic in European Perspective* (Cambridge, 1995). Hierin:

83a. K. Davids and J. Lucassen, "Introduction", pp. 1-25

83b. K. Davids and J. Lucassen, "Conclusion", pp. 438-460

83c. J. Lucassen, "Labour and early modern economic development", pp. 367-409

[Cambridge University Press, xx + 539 blz.; voor een Nederlandse vertaling zie no. 148; voor de paperbackuitgave zie no. 216]

84.

J. van Gerwen et J. Lucassen, "Les sociétés mutuelles aux Pays-Bas dus xvie siècle à nos jours", in M. Dreyfus et B. Gibaud (Ed.), *Mutualités de tous les pays. "Un passé riche d'avenir"* (Paris, 1995), pp. 335-348

[Mutualité française; voor de uitgebreide Engelse versie, zie hierna no. 88; op internet is een Japanse vertaling verschenen, uitgegeven door het Institute of Nonprofit Health Care Cooperation (INHCC)]

1996

85.

S. Bos, J. Lucassen et R. de Peuter, *Inventaire de la Collection Bruyard concernant le Bureau (de la Balance) du Commerce et l'Inspection des manufactures sous l'Ancien Régime (1571-1831)* (Amsterdam, 1996)

[NEHA Inventarisatie Bijzondere Collecties 6, xxxii + 87 pp]

86.

J. Lucassen, "The North Sea: a crossroad for migrants?", in: Juliëtte Roding and Lex Heerma van Voss (eds.), *The North Sea and Culture (1550-1800)* (Hilversum, 1996), pp. 168-184 [Verloren]

87.

P. Lourens en J. Lucassen, "Ambachtsgilden in Nederland: een beknopt overzicht", in: *De Gilden in Gouda* (Zwolle, 1996), pp. 9-18 [Waanders; voor een bewerking zie no. 96]

88.

J. van Gerwen and J. Lucassen, "Mutual Societies in the Netherlands from the Sixteenth Century to the Present", in: Marcel van der Linden (ed. in collaboration with Michel Dreyfus, Bernard Gibaud and Jan Lucassen), *Social Security Mutualism. The Comparative History of Mutual Benefit Societies*

(Bern, 1996), pp. 431-179

[Peter Lang; voor de kortere Franse editie, zie hiervóór no. 84]

89.

M. 't Hart, J. Lucassen en H. Schmal (red.), *Nieuwe Nederlanders. Vestiging van migranten door de eeuwen heen* (Amsterdam, 1996) [IISG/SISWO, 228 pp.]

Hierin:

89a. M. 't Hart, J. Lucassen, H. Schmal, "Nieuwe Nederlanders. Een inleiding", pp. 11-19

1997

90.

J. Lucassen and L. Lucassen (eds.), *Migration, Migration History, History: Old Paradigms and New Perspectives* (Bern, etc. 1997)

[Peter Lang; 454 pp.; voor de tweede druk zie no. 106; voor de derde druk zie no. 151; voor een Duitse vertaling van een bewerkte versie van de inleiding zie no. 145]

Hierin:

90a. Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Migration, Migration History, History: Old Paradigms and New Perspectives", pp. 9-38

91.

P. Lourens en J. Lucassen, *Inwoneraantallen van Nederlandse steden ca. 1300-1800*

(Amsterdam, 1997)

[NEHA; 129 pp.]

92.

M. van der Linden and J. Lucassen, "Social History in the Netherlands", *Tijdschrift voor Sociale Geschiedenis* 23 (1997), pp. 209-222

[Themanummer "Tomorrow's Social History" onder gastredactie van Peter Scholliers]

93.

C. Lis, J. Lucassen and H. Soly (eds.), *Predvarjaja Sojuzy: Naemnye rabo_ie i kollektivnye dejstvija v Evrope 1300-1850*

Moskou 1997 (Prilo'enie 2 k International Review of Social History, Pod redakciej Katariny Lis, Jana Lukassena i Chugo Soli)

Hierin:

93a. C. Lis, J. Lucassen, H. Soly, "Vvedenie"

93b. J. Lucassen, "Drugie proletarii: sezonnye rabo'ie, naemniki i gornjaki"

[Russische vertaling van Lis/Lucassen/Soly, *Before the Unions* (1994), zie hiervoor nos. 72 en 76]

94.

Jan Lucassen and Rinus Penninx, *Newcomers. Immigrants and their Descendants in the Netherlands 1550-1995* (Amsterdam, 1997)

[Het Spinhuis; 247 pp., vertaalde, aangepaste en uitgebreide versie van *Nieuwkomers*, zie hiervoor nos. 24, 63 en 77 en hierna 107]

95.

Jan Lucassen, "Free and Unfree Labour Before the Twentieth Century: A Brief Overview", in: Tom Brass and Marcel van der Linden (eds.), *Free and Unfree Labour. The Debate Continues* (Bern, 1997), pp. 45-56

[Peter Lang; herdruk met lichte wijzigingen van no. 61]

96.

P. Lourens en J. Lucassen, "De oprichting en ontwikkeling van ambachtsgilden in Nederland (13e-19e eeuw)" in: C. Lis / H. Soly (eds.), *Werelden van verschil. Ambachtsgilden in de Lage Landen* (Brussel: VUB-Press, 1997), pp. 43-77

[bewerking van no. 87]

97.

P. van Royen, J.R. Bruijn and J. Lucassen / (Eds), *"Those Emblems of Hell"? European Sailors and the Maritime labour Market, 1570-1870, Research in Maritime History 13* (International Maritime History Association, St. John's, New Foundland, 1997),

Hierin:

97a. Paul van Royen, Jaap Bruijn and Jan Lucassen. "Preface", pp. ix-xii

97b. Jan Lucassen, "The International Maritime Labour Market (Sixteenth-Nineteenth Centuries)", pp. 11-23

[xii + 362 pp. ISBN 0-9681288-1-5]

1998

98.

Jan Lucassen, "Migratiegeschiedenis en musea", in: Ineke van Hamersveld en M. van der Reyden (red.), *Nieuwe Nederlanders en musea* (Amsterdam, 1998), pp. 39-49

[Boekmanstudies/Mondriaan Stichting; voor een bewerkte vertaling zie no. 102]

99.

Marcel van der Linden & Jan Lucassen, "Prolegomeny globalnoj rabo'ej istorii" in *Social'naja istorija E'egodnik* 1 (1997), pp. 53-68

[Russische vertaling van *Prolegomena for a Global Labour History* [zie hierna no. 109]; verschenen in juni 1998 en met de imprint Moskou 1998; Engelse samenvatting op 362]

100.

Jan Lucassen and Maarten Prak, "Guilds and Society in the Dutch Republic (16th-18th Centuries)", in: S.R. Epstein, H.G. Haupt, Carlo Poni and Hugo Soly (eds), *Guilds, economy and society* (Madrid, 1998) pp. 63-77

[Proceedings Twelfth International Economic History Congress Madrid 1998 B1; Ciencias Económicas y Empresariales 35; Spaanse samenvatting op 173]

101.

Jan Lucassen, "Interdisciplinaire samenwerking", in: *NWO-programma "De Nederlandse Multiculturele en Pluriforme Samenleving" Jaarverslag 1997* (Den Haag, 1998) pp. 36-46

102.

Jan Lucassen, "Migration history and museums", in *Dutch Museums and Cultural Diversity. Different cultures, mutual worlds* Amsterdam 1998, pp. 9-15

[Netherlands Museums Association/ Ministry of Education, Culture and Science; licht gewijzigde en uitgebreide Engelse vertaling van no. 98 voor een congres in Melbourne, Australië]

103.

Annemarie Cottaar, Jan Lucassen en Leo Lucassen: *Van over de grens. Gids voor lokaal historisch onderzoek naar immigratie in Nederland* (Utrecht, 1998)

[Nederlands centrum voor Volkscultuur: *Cahiers voor Regionale Geschiedenis en Volkscultuur*, 71 pp.]

104.

Jan Lucassen and Erik Jan Zürcher, "Conscription as Military Labour: The Historical Context" *International Review of Social History* 43 (1998), pp. 405-419

[voor een licht gereviseerde versie, zie no. 112 en voor een Turkse vertaling daarvan no. 138]

105.

Piet Lourens en Jan Lucassen, "Ambachtsgilden binnen een handelskapitalistische stad: aanzetten voor een analyse van Amsterdam ca. 1700", *NEHA-Jaarboek voor economische, bedrijfs- en techniekgeschiedenis* 61 (1998), pp. 121-162

1999

106.

J. Lucassen and L. Lucassen (eds.), *Migration, Migration History, History: Old Paradigms and New Perspectives* (Bern, etc. 1999)

[Peter Lang; tweede druk van no. 90, met nieuw voorwoord; nu in paperback 454 pp.; voor de derde druk zie no. 151; voor een Duitse vertaling van een bewerkte versie van de inleiding zie no. 145]

Hierin:

106a. Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Migration, Migration History, History: Old Paradigms and New Perspectives", pp. 9-38

107.

J. Lucassen en R. Penninx, *Nieuwkomers, nakomelingen, Nederlanders. Immigranten in Nederland 1550-1993* (Amsterdam, 1999)

[Het Spinhuis, 235 pp. ; 3e druk (alleen met een nieuw voorwoord; verder gelijk aan de vorige) van nos. 24 (eerste druk) 63 en 77 (eerste en tweede oplage van de tweede druk; volgens de uitgever de eerste en de tweede druk onder deze titel); voor de Engelse vertaling zie no. 94]

108.

Piet Lourens und Jan Lucassen, *Arbeitswanderung und berufliche Spezialisierung. Die*

lippischen Ziegler im 18. und 19. Jahrhundert (Osnabrück, 1999) [Studien zur historischen Migrationsforschung 6, herausgegeben von Klaus J. Bade. Universitätsverlag Rasch; 206 pp.] 109.

Marcel van der Linden & Jan Lucassen, *Prolegomena for a Global Labour History* (Amsterdam, 1999)

[IISH, 1999, 23 pp.; ISBN 90.6861.180.1; ook verschenen als IISG-internetpublikatie, te vinden onder socialhistory.org/en/publications/prolegomena-global-labour-history; voor de eerder verschenen Russische editie zie no. 99]

110.

Jan Lucassen, "Das Editionsprojekt "Hollandgänger" in sozialgeschichtlicher und insbesondere arbeitsgeschichtlicher Perspektive", in: *Aus evangelischen Archiven* Nr. 39 (1999), pp. 85-100 [uitgegeven in Hannover, geen ISBN]

111.

Piet Lourens und Jan Lucassen, "Die Gilden der nördlichen Niederlande in ihren Verflechtungen", in: Knut Schulz (Ed.), *Verflechtungen des europäischen Handwerks vom 14. bis zum 16. Jahrhundert* (München, 1999) [Historisches Kolleg], pp. 65-79

112.

Jan Lucassen and Erik Jan Zürcher, "Introduction. Conscription and Resistance. The Historical Context", in: Erik Jan Zürcher (ed.), *Arming the State. Military Conscription in the Middle East and Central Asia 1775-1925* (London/New York, 1999), pp. 1-19

[I.B. Tauris Publishers; gereviseerde versie van no. 104; voor een Turkse vertaling zie no. 138]

2000

113.

Piet Lourens und Jan Lucassen, "'Zunftlandschaften' in den Niederlanden und im benachbarten Deutschland", in: Wilfried Reininghaus (Hsg.), *Zunftlandschaften in Deutschland und den Niederlanden im Vergleich. Kolloquium der Historischen Kommission für Westfalen am 6. Und 7. November 1997 auf Haus Welbergen*, in: Schriften der Historischen Kommission für Westfalen 17 (Münster: Aschendorf, 2000), pp.11-43

114.

Jan Lucassen, "Vierhonderd jaar vluchtelingen in Nederland", in: C. van Mierlo e.a., *Vluchtelingen in Nederland. 400 jaar vluchtelingen en vluchtelingenbeleid*, (Scheemda, 2000) pp. 17-24, 66

115.

J. Lucassen, "[In Search of Work in Europe, 1800-2000](#)"

[*IISH Research Papers* 39 (74 pp)]

116.

Jan Lucassen, "Pays-Bas: Archives et recherche historique dans un vieux pays d'immigration", in: *Migrance* 16 (2000), pp. 65-69

117.

Jan Lucassen, "Motivacija truda v istoriceskoj perspektive: nekotorye predvaritel'nye zametki po terminologii i principam klassifikacii" in *Social'naja istorija E_egodnik* (2000), pp. 194-205

[Russische vertaling van Work Incentives in Historical Perspective: Some Preliminary Remarks on Terminologies and Taxonomies; zie hierna no. 124]

2001

118.

Jan Lucassen, "Mobilization of labour in early modern Europe", in: Maarten Prak (Ed.) *Early Modern Capitalism. Economic and social change in Europe, 1400-1800* (London and New York: Routledge, Routledge Explorations in Economic History, 2001) pp. 161-174

119.

Harry Stork en Jan Lucassen, "Wortel schieten in Amsterdam", in: 'Vestigen en inburgeren in Amsterdam'; *Jaarverslag Register Amsterdam* (2001), pp. 2-5

120.

Jan Lucassen and Mieke IJzermans (eds.), [On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH](#) no. 1 / 2 (2000 / 2001) [16 pp]

121.

Jan Lucassen, "Foreword", in: Rinus Penninx and Judith Roosblad (eds.), *Trade Unions, Immigration, and Immigrant in Europe, 1960-1993. A Comparative Study of the Attitudes and Actions of Trade Unions in Seven West European Countries*

(New York and London, 2000), pp. vii-viii

[Berghahn Books: International Studies in Social History Vol 1; verschenen in 2001]

122.

Jan Lucassen, "Loonbetaling en muntcirculatie in Nederland (1200-2000)", in: *Jaarboek voor Munt- en Penningkunde* 86 (1999), pp. 1-69

[verschenen in 2001; voor een enigszins verkorte Engelse versie zie 176c.]

123.

Jan Lucassen and Richard Unger, "Labour Productivity in Ocean Shipping, 1450-1875", in:

International Journal of Maritime History (Newfoundland) Vol XII, No. 2 (2000), pp. 127-141

[de facto verschenen in de zomer van 2001]

124.

Marcel van der Linden and Jan Lucassen, "[Work incentives in Historical Perspective. Preliminary Remarks](#)", *IISH Research Paper* 41 (2001)

[25 pp.]; hierin:

124a. Jan Lucassen: "Work Incentives in a Historical perspective: Some Preliminary Remarks on Terminologies and Taxonomies", pp. 5-15

[voor een eerdere Russische vertaling zie hierboven no. 117; voor een herdruk zie hierna (...)]

125.

Jan Lucassen and Mieke IJzermans (eds.), [On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH](#) no. 3 (2001) [16 pp]

2002

126.

Jan Lucassen, "Historisch erfgoed van minderheden", in: *Archievenblad* 106 (2002) no. 3, pp. 20-23

[volledige versie op de website van de DIVA: www.divakoepel.nl onder "Informatie"]

127.

Jan Lucassen and Mieke IJzermans (eds.), [On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH](#) no. 4 (2002) [16 pp]

128.

Jan Lucassen en Arie de Ruijter (eds.), *Nederland multicultureel en pluriform? Een aantal conceptuele studies* (Amsterdam 2002)

Hierin:

128a. Jan Lucassen en Arie de Ruijter, "Inleiding", pp. 1-5

[Aksant, NWO-reeks Sociale Cohesie deel 1, 408 pp. ; voor een ongewijzigde herdruk zie no.139]

129.

Sandra Bos, Piet Lourens, Jan Lucassen, "Die Zünfte in der niederländischen Republik", in: Heinz-Gerhard Haupt (ed.), *Das Ende der Zünfte. Ein europäischer Vergleich* (Göttingen 2002), pp. 127-153

[Kritische Studien zur Geschichtswissenschaft Band 151, Göttingen: Vandenhoeck und Ruprecht 2002]

130.

Jan Lucassen, [Immigranten in Holland 1600-1800. Een kwantitatieve benadering](#), *CGM Working Paper 3* (Amsterdam, 2002)

[Centrum voor de Geschiedenis van Migranten, 37 pp]

131.

Jan Lucassen, "Holland, een open gewest. Immigratie en bevolkingsontwikkeling", in: Thimo de Nijs en Eelco Beukers (red.), *De Geschiedenis van Holland, Deel II: 1572-1795* (Hilversum 2002), pp. 181-215, 493-495, 505-506

[Verloren]

132.

Jan Lucassen en Rinus Penninx (red.), *Grenzeloze generaties. Zuideuropese jongeren over hun identiteit* (Utrecht 2002)

Hierin:

132a. Jan Lucassen en Rinus Penninx, "Inleiding", pp. 8 - 26

132b. Jan Lucassen en Rinus Penninx, "Nabeschouwing", pp. 184 - 192

[Lize: 208 pp]

133.

Jan Lucassen and Mieke IJzermans (eds.), [On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH](#) no. 5 (2002) [16 pp]

2003

134.

Boudien de Vries, Jan Lucassen, Piet Lourens en Harm Nijboer, "Het economisch leven: spectaculaire succes en diep verval", in: S. Groenveld (red.), *Leiden. De geschiedenis van een Hollandse stad. Deel 2 1574-1795* (Leiden: Stichting Geschiedschrijving Leiden, 2003), pp. 85-107

[Stichting Geschiedschrijving Leiden, 2003; hierin met name de rol van neringen en gilden]

135.

J. Lucassen en M. IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#) no. 6 (2003)

[16 blz.; juni 2003]

136.

J. Lucassen, « La fabricación de ladrillos en Europa Occidental y la India: un intento de historia social comparada del trabajo », in: *Historia Social* 45 (2003), pp. 3-33

[Voor een sterk verbeterde Engelse versie zie no. 157c]

137.

J. Lucassen en M. IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#) no. 7 (2003)

[16 blz.; december 2003]

138.

Jan Lucassen en Erik-Jan Zürcher, “Zorunlu askerlik ve direnis: tarihi çerçeve”, in: Erik-Jan Zürcher (ed.), *Devletin silâhlanması. Ortadogu=da ve Orta Asya=da zorunlu askerlik (1775-1925)* (Istanbul, 2003) pp. 1-22

[Bilgi; Turkse vertaling van 112; vgl. Ook 104]

2004

139.

Jan Lucassen en Arie de Ruijter (eds.), *Nederland multicultureel en pluriform? Een aantal conceptuele studies* (Amsterdam, 2004)

Hierin:

139a. Jan Lucassen en Arie de Ruijter, “Inleiding”, pp. 1-5

[Aksant, NWO-reeks Sociale Cohesie deel 1, 408 pp; ongewijzigde herdruk van 128]

140.

J. Lucassen en M. IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#) no. 8 (2004)

[16 blz.; juni 2004]

141.

Jan Lucassen, Piet Lourens, and Bert De Munck , “The distribution of guilds in the Low Countries, 1000-1800”, in: Paola Massa and Angelo Moioli (eds.), *Dalla corporazione al mutuo soccorso. Organizzazione e tutela del lavoro tra XVI e XX secolo* (Milano, 2004), pp. 33-56

[Franco Angeli; series Storia della Società dell’Economia e delle Istituzioni; voor een nieuwere versie zie no. 155c]

142.

J. Lucassen en M. IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#) no. 9 (2004)

[16 blz.; december 2004]

143.

Jan Lucassen, “Voorwoord”, in: Erhan Tuskan en Jaap Vogel, *Lied uit den vreemde. Gurbet Türküsü. Brieven en foto=s van Turkse migranten 1964-1975* (Amsterdam, 2004), pp. vii-viii

[Aksant]

144.

Jan Lucassen, "A multinational and its labor force: the Dutch East India Company, 1595-1795", in: *International Labor and Working-Class History* 66 (Fall 2004), pp. 12-39

145.

J. Lucassen und L. Lucassen, „Alte Paradigmen und neue Perspektiven in der Migrationsgeschichte“, in: Mathias Beer and Dittmar Dahlmann (Hrsg.), *Über die trockene Grenze und über das offene Meer. Binneneuropäische und transatlantische Migrationen im 18. Und 19. Jahrhundert* (Essen, 2004), pp. 17-42

[Klartext; bewerking en Duitse vertaling van no. 90a, 106a, 151b]

2005

146.

Sabyasachi Bhattacharya and Jan Lucassen (eds.), *Workers in the Informal Sector: Studies in Labour History, 1800-2000* (New Delhi, 2004)

Hierin:

146a. Sabyasachi Bhattacharya and Jan Lucassen, "Acknowledgements", pp. vii-viii;

146b. Idem, "Introduction. Informalization in History", pp. 1-19

[Macmillan, 220 pp]

147.

Jan Lucassen, "Coin Production, Coin Circulation, and the Payment of Wages in Europe and China 1200-1900", in: Christine Moll-Murata, Song Jianze, and Hans-Ulrich Vogel (eds.), *Chinese Handicraft Regulations of the Qing Dynasty: Theory and Application* (München, 2005), pp. 423-446

[Iudicium]

148.

Karel Davids en Jan Lucassen, *Een wonder weerspiegeld. De Nederlandse Republiek in Europees perspectief* (Amsterdam, 2005)

Hierin:

148a. Karel Davids en Jan Lucassen, "Voorwoord", pp. vii-xi

148b. Karel Davids en Jan Lucassen: "Inleiding", pp. 1-23

148c. Jan Lucassen, "Arbeid en vroegmoderne economische ontwikkelingen", pp. 341-380

148d. Karel Davids en Jan Lucassen, "Conclusie", pp. 409-429

[Aksant, 502 pp; Nederlandse vertaling van no. 83; voor de paperbackuitgave zie no. 216]

149.

Jan Lucassen en Mieke IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#) no. 10 (2005)

[16 blz.; juni 2005]

150.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, „Arbeitsmigration“, in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 1: Abendland-Beleuchtung (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2005), Sp. 549-557.

[vgl. hierna nos. 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

151.

Jan Lucassen and Leo Lucassen (eds), *Migration, Migration History, History. Old Paradigms and New Perspectives*, Bern etc 2005

[Peter Lang, 454 pp; herdruk van nos. 90 en 106; voor een Duitse vertaling van een bewerkte versie van de inleiding zie no. 145]

Hierin:

151a. Jan Lucassen en Leo Lucassen, "Preface to the third edition", p. 8

151b. Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Migration, Migration History, History: Old Paradigms and New Perspectives", pp. 9-38

152.

Jan Lucassen, "Temporal Migrations from a Historical Perspective", in: Thomas Geisen (Hsg.), *Arbeitsmigration. WanderarbeiterInnen auf dem Weltmarkt für Arbeitskraft* (Frankfurt, 2005), pp. 37-49

[IKO Verlag]

153.

Jan Lucassen, "Historiographie des migrations aux Pays-Bas. Principales orientations, état actuel des connaissances et perspectives de recherche", *Hommes et Migrations*, no. 1255 (mai-juin 2005), pp. 49-53

154.

Jan Lucassen en Mieke IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#) no. 11 (2005)

[16 blz.; december 2005]

2006

155.

Maarten Prak, Catharina Lis, Jan Lucassen, and Hugo Soly (eds.), *Craft Guilds in the Early Modern Low Countries: Work, Power and Representation* (Aldershot etc., 2006)

Hierin:

155a. Maarten Prak, Catharina Lis, Jan Lucassen, and Hugo Soly, "Preface", pp. xi-xii

155b. Bert De Munck, Piet Lourens, and Jan Lucassen, "The establishment and distribution of craft guilds in the Low Countries, 1000-1800", pp. 32-73

155c. Jan Lucassen and Maarten Prak, "Conclusion", pp. 224-231

[Ashgate, xi+269 pp.; de tweede bijdrage is een verbeterde versie van no. 141]

156.

Jan Lucassen en Mieke IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#) no. 12 (2006)

[16 blz.; juni 2006]

157.

Jan Lucassen (ed.), *Global Labour History. A State of the Art* (Bern etc., 2006)

Hierin:

157a. Jan Lucassen, "Introduction", pp. 9-11

157b. Jan Lucassen, "Writing Global History c. 1800-1940: A Historiography of Concepts, Periods, and Geographical Scope", pp. 39-89

157c. Jan Lucassen, "Brickmakers in Western Europe (1700-1900) and Northern India (1800-2000): Some Comparisons", pp. 513-571

[Peter Lang, tot. 790 pp.; voor een eerdere versie van 157c zie no. 136; voor de tweede druk no. 181 hierna]

158.

Jan Lucassen: "Leiden: Garenmarkt. Een land van immigranten" in: Maarten Prak (ed.), *Plaatsen van herinnering. Nederland in de zeventiende en achttiende eeuw* (Amsterdam: Bert Bakker, 2006), pp. 62-73

159.

Jan Lucassen, "The Brickmakers' Strikes on the Ganges Canal in 1848-1849", in: *International Review of Social History* 51 (2006) Supplement 14, pp. 47-83

[Supplement 14, Rana P. Behal and Marcel van der Linden (Eds.), *Coolies, Capital, and Colonialism: Studies in Indian Labour History*; zie ook no. 166]

160.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, „Einwanderung“, in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 3: Dynastie-Freundschaftslinien (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2006), Sp. 135-140

[zie ook 150, 161-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

161.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Emigration", in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 3: Dynastie-Freundschaftslinien (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2006), Sp. 257-261

[zie ook 150, 160 en 162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

162.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, „Fahrendes Volk“, in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 3: Dynastie-Freundschaftslinien (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2006), Sp. 772-774

[zie ook 150, 160-161, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

163.

Jan Lucassen en Mieke IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#), no. 13 (2006)

[16 blz.; december 2006]

164.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, „Glaubensflüchtlinge“, in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 4: Friede-Gutsherrschaft (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2006), Sp. 918-923

[zie ook 150, 160-162, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

2007

165.

Albin Gladen, Antje Kraus, Piet Lourens, Jan Lucassen, Peter Schram, Helmut Talako, Gerda van Asselt, *Hollandgang im Spiegel der Reiseberichte evangelischer Geistlicher. Quellen zur saisonalen Arbeitswanderung in der zweiten Hälfte des 19. Jahrhunderts*. Baerbeitet und herausgegeben von (Münster, 2007)

[Aschendorf: Veröffentlichungen der Historischen Kommission für Westfalen XXII A. Geschichtliche Arbeiten zur westfälischen Landesforschung. Wirtschafts- und sozialgeschichtliche Gruppe Band 17, xxiii + 1225 pp.; ook op IISG-website socialhistory.org/en/research/migration-history]

166.

Jan Lucassen en Mieke IJzermans (eds.), *On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*, no. 14 (2007)

[16 blz.; juni 2007]

167.

Jan Lucassen, "The Brickmakers' Strikes on the Ganges Canal in 1848-1849", in: Rana P. Behal and Marcel van der Linden (Eds.), *India's Labouring Poor: Historical Studies c. 1600-2000* (New Delhi, 2007), pp. 47-83.

[Foundation Books, an imprint of CUP India; zie ook no. 159]

168.

Jan Lingen and Jan Lucassen: "The 'mansúri' or 'munsooree paisa' and its use: combining numismatic and social history of India, c. 1830-1900", in *Numismatic Digest* 31 (2007), pp. 187-220.

169.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Indentured Labour", in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 5: Gymnasium-Japanhandel (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2007), Sp. 809-811

[zie ook 150, 160-162, 164, 170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

170.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Janitscharen", in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 5: Gymnasium-Japanhandel (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2007), 1188-1190

[zie ook 150, 160-162, 164, 169, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

171.

Dirk Hoerder, Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Terminologien und Konzepte in der Migrationsforschung", in: Klaus J. Bade, Pieter C. Emmer, Leo Lucassen, Jochen Oltmer (Hrsg.), *Enzyklopädie Migration in Europa. Vom 17. Jahrhundert bis zur Gegenwart* (Paderborn, München, Wien, Zürich: Schöningh/ Wilhelm Fink Verlag, 2007), pp. 28-53

[Engelse versie "Terminologies and Concepts of Migration Research" in *The encyclopedia of migration and minorities in Europe. From the 17th century to the present* (CUP 2011), zie hierna no. 219]

172.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Niederlande" in *Idem*, pp. 95-109

[Engelse versie: "The Netherlands" in *Idem* (CUP 2011), zie hierna no. 220]

173.

Jan Lucassen, „Nordwestdeutsche landwirtschaftliche Saisonarbeiter (‘Hollandgänger’) in den Niederlanden vom 17. Bis zum frühen 20. Jahrhundert” in *Idem*, pp. 812-818

[Engelse versie: „German Seasonal Agricultural Laborers in the Netherlands from the 17th to the Early 20th Century” in *Idem* (CUP 2011), zie hierna no. 221]

174.

Piet Lourens en Jan Lucassen, “Lippische Ziegler in Mittel, West- und Nordeuropa vom 17. Bis zum frühen 20. Jahrhundert” in *Idem*, pp. 770-772

[Engelse versie: “Lippe Brickmakers in Central, Western, and Northern Europe from the 17th to the Early 20th Century” in *Idem* (CUP 2011), zie hierna no. 222]

175.

Piet Lourens und Jan Lucassen, “Karrieren lippischer Ziegler: Das Beispiel Delfzijl 1855” , in: *Lippische Mitteilungen aus Geschichte und Landeskunde*, 76. Band (2007), pp. 63-80

176.

Jan Lucassen (ed.), *Wages and Currency. Global Comparisons from Antiquity to the Twentieth Century* [Bern: Peter Lang, 2007; 474 pp.]

Hierin:

176a. Jan Lucassen and Arent Pol, “Preface”, pp. 7-8

176b. Jan Lucassen, “Introduction: Wages and Currency, 500 BCE – 2000 CE”, pp. 9-58

176c. Jan Lucassen, “Wage Payments and Currency Circulation in the Netherlands from 1200 to 2000”, pp. 221-263 [voor een iets uitgebreidere Nederlandse versie zie no. 122]

176d. Jan Lucassen, “The Logistics of Wage Payments: Changing Patterns in Northern India in the 1840s” , pp. 349-390

177.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, „Karrieremigration“, in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 6: Jenseits-Konflikt (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2007), Sp. 400-403

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170 en 178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

178.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, „Kaufmannsniederlassung“, in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 6: Jenseits-Konflikt (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2007), Sp. 511-514

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

179.

Jan Lucassen en Mieke IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#), no. 15 (2007)

[16 blz.; december 2007]

180.

Jelle van Lottum and Jan Lucassen, “Six Cross-Sections of the Dutch Maritime Labour Market: A Preliminary Reconstruction and its Implications (1610-1850)”, in: Richard Gorski (ed.) , *Maritime labour in the Northern Hemisphere c. 1750-1950* (Amsterdam, 2007), pp. 13-42

[Aksant]

2008

181.

Jan Lucassen (ed.), *Global Labour History . A State of the Art* (Bern etc., 2006)

Hierin:

181a. Jan Lucassen, "Introduction", pp. 9-11

181b. Jan Lucassen, "Writing Global History c. 1800-1940: A Historiography of Concepts, Periods, and Geographical Scope", pp. 39-89

181c. Jan Lucassen, "Brickmakers in Western Europe (1700-1900) and Northern India (1800-2000): Some Comparisons", pp. 513-571

[Peter Lang, 790 pp.; voor de eerste druk zie no. 157; voor een eerdere versie van 157c/181c zie no. 136]

182.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Land-Stadt-Wanderung", in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 7: Konzert-Männlichkeit (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2008), Sp. 451-455

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

183.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Leibeigenschaft 2. Migration", in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 7: Konzert-Männlichkeit (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2008), Sp. 813-815

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

184.

Jan Lucassen en Mieke IJzermans (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#), no. 16 (2008)

[16 blz.; juni 2008]

185.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Migrantenkirche", in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 8: Manufaktur-Naturgeschichte (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2008), Sp. 483-486

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 186-187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

186.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Millet", in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 8: Manufaktur-Naturgeschichte (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2008), Sp. 535-538

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185, 187, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

187.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Mobilität", in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 8: Manufaktur-Naturgeschichte (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2008), Sp. 624-644

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-186, 192-193, 202-204, 223-226, 233]

188.

Jan Lucassen, Tine De Moor, and Jan Luiten van Zanden (eds.), *The Return of the Guilds*, *International Review of Social History* 53 (2008), Supplement 16
[270 pp.]

188a. Jan Lucassen, Tine De Moor, and Jan Luiten van Zanden, “The Return of the Guilds: Towards a Global History of the Guilds in Pre-industrial Times”, pp. 5-18
[ook als afzonderlijke uitgave verschenen, de facto voorjaar 2009]

189.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, “Migration. Europe”, in: Peter N. Stearns (ed.), *The Oxford Encyclopedia of the Modern World*, Vol. 5 (New York: Oxford University Press, 2008), pp. M 184-187

[Oxford University Press]

2009

190.

Jan Lucassen en Jaap Kloosterman (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#), no. 17 (2009)

[16 blz.; januari 2009]

191.

Jan Lucassen en Jaap Kloosterman (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#), no. 18 (2009)

[16 blz.; juni 2009]

192.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, “Otkhodniki”, in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 9: Naturhaushalt-Physiokratie (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2009), Sp. 733-735

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 193, 202-204, 223-226, 233]

193.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, “Pressgang-System”, in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 10: Physiologie-Religiöses Epos (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2009), Sp. 333-336

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192, 202-204, 223-226, 233]

194.

Jan Lucassen und Leo Lucassen, “Eine verlorene Welt. Europäische Migrationen 1500-1830”, in Diethelm Knauf und Barry Moreno (eds.), *Aufbruch in die Fremde. Migration gestern und heute* (Bremen: Temmen, 2009), pp. 7-29

[voor Engelse versie zie 196]

195.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, “The mobility transition revisited, 1500-1900: what the case of Europe can offer to global history”, *Journal of Global History* 4 (2009), pp. 347-377

[zie hierna no. 213]

2010

196.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "The World we lost. European migrations 1500-1830", in Diethelm Knauf and Barry Moreno (eds.), *Leaving Home. Migration Yesterday and Today* (Bremen: Temmen, 2010), pp. 11-25

[voor Duitse versie zie 194]

197.

Jan Lucassen en Jaap Kloosterman (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#), no. 19 (2009)

[16 blz.; januari 2010]

198.

Jan Lucassen, Leo Lucassen and Patrick Manning (eds.), *Migration History in World History: Multidisciplinary Approaches* (Leiden and Boston: Brill, 2010)

198a.

Jan Lucassen, Leo Lucassen and Patrick Manning, "Migration History: Multidisciplinary Approaches", pp. 3-35

[*Studies in Global Social History* Volume 3; 276 pp. + indexes; for the paperback edition see no. 208]

199.

Jan Lucassen en Jaap Kloosterman (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#), no. 20 (2010)

[16 blz.; juni 2010]

200.

Jaap Kloosterman en Jan Lucassen, *Wereldverbeteraars: vijf eeuwen sociale geschiedenis verzameld door het IISG* (Amsterdam: Aksant, 2010, 238 pp.)

[voor Engelse vertaling zie 201]

201.

Jaap Kloosterman and Jan Lucassen, *Rebels with a Cause: five centuries of social history collected by the IISH* (Amsterdam: Aksant, 2010, 238 pp.)

[voor Nederlandse editie zie 200]

202. Jan Lucassen en Leo Lucassen, 'Sklavenmarkt', in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 12: Silber-Subsidien (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2010), Sp. 83-85

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 203-204, 223-226]

203.

Jan Lucassen en Leo Lucassen, 'Sklavenverschleppung', in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 12: Silber-Subsidien (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2010), Sp. 85-88

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202, 204, 223-226, 233]

204.

Jan Lucassen en Leo Lucassen, 'Soldatenvermietung', in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 12: Silber-Subsidien (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2010), Sp. 167-169

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-203, 223-226,

233]

205.

Jan Lucassen en Leo Lucassen, [*The mobility transition in Europe revisited, 1500-1900: Sources and methods*](#) (Amsterdam: IISH Research papers 44, 123 pp.)

206.

Matthias van Rossum, Lex Heerma van Voss, Jelle van Lottum and Jan Lucassen, "National and International Labour Markets for Sailors in European, Atlantic and Asiatic Waters, 1600-1850", in Maria Fusaro and Amelia Polonia (eds.), *Maritime History as Global History, Research in Maritime History* No. 43

(St.John's: International Maritime Economic History Association, 2010), pp. 47-72

2011

207.

Jan Lucassen en Jaap Kloosterman (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#), no. 21 (2011)

[16 blz.; januari 2011]

208.

Jan Lucassen, Leo Lucassen and Patrick Manning (eds.), *Migration History in World History: Multidisciplinary Approaches* (Leiden and Boston: Brill, 2011)

208a.

Jan Lucassen, Leo Lucassen and Patrick Manning, "Migration History: Multidisciplinary Approaches", pp. 3-35

[*Studies in Global Social History* Volume 3; 276 pp. + indexes; for the hardcover edition of 2010 see no. 198]

209.

Jan Lucassen and Richard W. Unger, "Shipping, Productivity and Economic Growth", in Richard W. Unger (ed.), *Shipping and Economic Growth 1350-1800* (Leiden and Boston: Brill, 2011), pp. 3-44

210.

Jan Lucassen, "Work on the Docks: Sailors' Labour Productivity and the Organization of Loading and Unloading", in Richard W. Unger (ed.), *Shipping and Economic Growth 1350-1800* (Leiden and Boston: Brill, 2011), pp. 269-278

211.

Lex Heerma van Voss, Jelle van Lottum and Jan Lucassen, "Sailors, National and International Labour Markets and Identity 1600-1850", in Richard W. Unger (ed.), *Shipping and Economic Growth 1350-1800* (Leiden and Boston: Brill, 2011), pp. 309-351

212.

Leo Lucassen en Jan Lucassen, *Winnaars en verliezers. Een nuchtere balans van vijfhonderd jaar migratie* (Amsterdam: Bert Bakker, 2011)

[304 pp.; eerste druk in april, voor tweede druk in september met "Nawoord bij de tweede druk" zie no. 217; voor de derde druk zie no. 228]

213.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "[*From mobility transition to comparative global migration history*](#)", in: *Journal of Global History* 6 (2011), pp. 299-307

[rejoinder in discussiedossier “Discussion – Global Migration” waarin Josef Ehmer, Jelle van Lottum, Adam McKeown en Leslie Page Moch reageren op no. 195 hierboven]

214.

Jan Lucassen en Jaap Kloosterman (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*](#), no. 22 (2011)

[16 blz.; juni 2011]

215.

Leo Lucassen en Jan Lucassen, “Winnaars en verliezers”, in: *Historisch Nieuwsblad* (juli/augustus 2011), p. 21

216.

K. Davids and J. Lucassen (Eds.), *A miracle mirrored: The Dutch Republic in European Perspective* (Cambridge, 2011). Hierin:

216a. K. Davids and J. Lucassen, “Introduction”, pp. 1-25

216b. K. Davids and J. Lucassen, “Conclusion”, pp. 438-460

216c. J. Lucassen, “Labour and early modern economic development”, pp. 367-409

[Cambridge University Press, xx + 539 blz.; herdruk als paperback van no. 83; voor een Nederlandse vertaling zie no. 148]

217.

Leo Lucassen en Jan Lucassen, *Winnaars en verliezers. Een nuchtere balans van vijfhonderd jaar migratie* (Amsterdam: Bert Bakker, 2011)

[304 pp.; tweede druk in september met “Nawoord bij de tweede druk” (pp. 296-301); voor eerste druk zie no. 212; voor derde druk zie no. 228]

218.

Leo Lucassen en Jan Lucassen, “De rol van het CDA in dertig jaar debat over de multiculturele samenleving”, in: *Christen Democratische Verkenningen* (Herfst 2011), pp. 52-57

219.

Dirk Hoerder, Jan Lucassen and Leo Lucassen, “Terminologies and Concepts of Migration Research”, in: Klaus J. Bade, Pieter C. Emmer, Leo Lucassen, Jochen Oltmer (eds.) *The encyclopedia of migration and minorities in Europe. From the 17th century to the present* (New York etc: CUP, 2011), pp. xxv- xxxix

[voor een eerdere Duitse versie uit 2007 zie “Terminologien und Konzepte in der Migrationsforschung”, hiervoor no. 171]

220.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, “The Netherlands” in *Idem*, pp. 34-43

[voor een eerdere Duitse versie uit 2007 zie “Niederlande”, hiervoor no. 172]

221.

Jan Lucassen, „German Seasonal Agricultural Laborers in the Netherlands from the 17th to the Early 20th Century” in *Idem*, pp. 435-439

[voor een eerdere Duitse versie uit 2007 zie „Nordwestdeutsche landwirtschaftliche Saisonarbeiter (‘Hollandgänger’) in den Niederlanden vom 17. bis zum frühen 20. Jahrhundert”, hiervoor no. 173]

222.

Piet Lourens en Jan Lucassen, “Lippe Brickmakers in Central, Western, and Northern Europe from the 17th to the Early 20th Century” in *Idem*, pp. 558-560

[voor een eerdere Duitse versie uit 2007 zie “Lippische Ziegler in Mittel, West- und Nordeuropa vom 17. Bis zum frühen 20. Jahrhundert“, hiervoor no. 174]

223.

Jan Lucassen en Leo Lucassen, 'Temporäre Migration', in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 13: Subsistenzwirtschaft-Vasall (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2011), Sp. 360-362

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-203, 204, 224-226, 233]

224.

Jan Lucassen en Leo Lucassen, 'Transhumanz', in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 13: Subsistenzwirtschaft-Vasall (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2011), Sp. 708-710

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-203, 204, 223, 225-226, 224-226, 233]

225.

Jan Lucassen en Leo Lucassen, 'Uskoken', in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 13: Subsistenzwirtschaft-Vasall (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2011), Sp. 1147-1149

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-224, 226-226, 233]

226.

Jan Lucassen en Leo Lucassen, 'Wanderarbeit', in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 14: Vater-Wirtschaftswachstum (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2011), Sp. [...]

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-203, 204, 223-225, 233]

227.

Jan Lucassen, "Haegse Mercur: de Turken komen!", in: *55 Topstukken* (Amsterdam, Persmuseum, 2011), pp. 72-73.

2012

228.

Leo Lucassen en Jan Lucassen, *Winnaars en verliezers. Een nuchtere balans van vijfhonderd jaar migratie* (Amsterdam: Bert Bakker, 2012)

[304 pp.; derde druk; voor eerdere drukken zie nos. 212 en 217; Duitse vertaling in voorbereiding]

229.

Jan Lucassen en Jaap Kloosterman (eds.), [*On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH, no. 23*](#) (2012)

[16 blz.; januari 2012]

230.

Jan Lucassen en Jaap Kloosterman (eds.), *On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH, no. 24* (2012)

[16 blz.; juni 2012]

231.

Ulbe Bosma, Jan Lucassen, and Gert Oostindie (eds.) *Postcolonial Migrants and Identity Politics*

(Oxford and New York, Berghahn).

231a.

Ulbe Bosma, Jan Lucassen, Gert Oostindie, "Introduction. Postcolonial migrations and Identity Politics: Towards a Comparative Perspective", pp. 1-22.

232.

Jan Lucassen, [*Een geschiedenis van de arbeid in grote lijnen. Rede uitgesproken bij het afscheid als hoogleraar Internationale en Comparatieve sociale geschiedenis aan de faculteit der Letteren van de Vrije Universiteit Amsterdam op 6 juli 2012*](#) (Amsterdam: Vrije Universiteit, 2012).

[29 pp.; voor een Engelse vertaling zie no. 241].

233.

Jan Lucassen en Leo Lucassen, „Migration“, in: Friedrich Jaeger (ed.), *Enzyklopädie der Neuzeit. Gesamtausgabe in 16 Bänden*, Vol 15: *Wissen-Zyklizität. Nachträge* (Stuttgart: J.B. Metzler Verlag, 2012), Sp. 961-974.

[zie ook 150, 160-162, 164, 169-170, 177-178, 182-183, 185-187, 192-193, 202-204, 223-226].

234.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "European Migration History", in: Steven J. Gold and Stephanie J. Nawyn (Eds.), *International Handbook of Migration Studies* (Oxford: Routledge, 2012), pp. 52-63.

235.

Jan Lucassen, "Working at the Ichapur Gunpowder Factory in the 1790s (Part I)", *Indian Historical Review*, Volume 39, Number 1 (June 2012), pp. 19-56.

236.

Jan Lucassen, "Working at the Ichapur Gunpowder Factory in the 1790s (Part II)", *Indian Historical Review*, Volume 39, Number 2 (December 2012), pp. 251-271.

237.

Jan Lucassen and Leo Lucassen, "Winners and Losers. A Rejoinder to Anne Winter and Matthias Kortmann", *BMGN. Low Countries Historical Review* Volume 127-13 (2012), pp. 83-92.

238.

Jan Lingen and Jan Lucassen, "Copper circulation in Northern India in 1830", *Numismatic Digest* 34-35 (2010-2011 SIC), pp. 148-183.

2013

239.

Jan Lucassen en Jaap Kloosterman (eds.), *On the Waterfront. Newsletter of the Friends of the IISH*, no. 25 (2013).

[16 blz.; januari 2013].

240.

Gijs Kessler and Jan Lucassen, "Labour Relations, Efficiency and the Great Divergence. Comparing Pre-industrial Brick-making across Eurasia, 1500-2000" in: Maarten Prak and Jan Luiten van Zanden (eds.). *Technology, Skills and the Pre-Modern Economy in the East and the West* (Leiden and Boston: Brill, 2013; Global Economic History Series 10), pp. 259-322.

241.

Jan Lucassen, *Outlines of a History of Labour* (Amsterdam: IISH Research Paper 2013)
[ca. 51 pp., Engelse licht bewerkte vertaling van no. 232].

242.

Bettina Joergens und Jan Lucassen, “Wanderarbeiter gehen online: Das ‚Ziegelportal‘- eine niederländisch-deutsche Kooperation“, in: *Tagungsband Archivtag 2012* [...., 2013].

NB Hiernaast samen met Piet Lourens nog 3 aanvullingen voor de website

socialhistory.org/en/migration/ziegler : “Ein Löffel für 25-jährigen treuen Dienst / Een lepel na 25 jaar trouwe dienst / Schweppes spoon” (abstract in English) (hinzugefügt 27-03-2013);
“Zielort (Dänemark)” (hinzugefügt 23-01-2013); “Herkunftsort in Lippe” (hinzugefügt 04-11-2012).